

NORGES HØYESTERETT

Den 2. november 2004 avsa Høyesterett dom i

HR-2004-01840-A, (sak nr. 2004/920), straffesak, anke,

Den offentlige påtalemyndighet (kst. førstestatsadvokat Hans Tore Høviskeland)

mot

A (advokat Erling O. Lyngtveit)

B (advokat Gunnar K. Hagen)

S T E M M E G I V N I N G :

- (1) Dommer **Øie**: Saken gjelder utmåling av straff for tre brudd på forurensningsloven.
- (2) A og B ble ved tiltalebeslutninger 28. juni 2002 av ØKOKRIM statsadvokatembeter satt under tiltale ved Romsdal tingrett for overtredelse av straffeloven § 166 første ledd, jf. andre ledd for falsk forklaring og for to tilfeller av brudd på forurensningsloven. Tiltalepunktene om forurensningsloven gjaldt henholdsvis § 78 andre ledd første straffalternativ, jf. første ledd bokstav a, jf. § 7 første ledd og § 78 andre ledd første straffalternativ, jf. første ledd bokstav a og e, jf. § 7 første og annet ledd, jf. § 7 tredje ledd, jf. § 11 første ledd første punktum, jf. § 16 første ledd første punktum.
- (3) Ved tilleggstiltalebeslutninger 28. mars 2003 ble A og B tiltalt for ytterligere tre brudd på forurensningsloven. Post I gjaldt § 78 andre ledd første straffalternativ, jf. første ledd bokstav a, jf. § 7 første ledd. Post II gjaldt § 78 andre ledd første straffalternativ, jf. første ledd bokstav b, jf. § 7 andre ledd. Og post III gjaldt § 78 første ledd bokstav b, jf. § 52 b, jf. forskrift 6. desember 1996 nr. 1127 om systematisk helse-, miljø-, og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften) § 4 første ledd, jf. forskriften §§ 2, 3 og 5 andre ledd nr. 6-8.
- (4) Romsdal tingrett avsa 15. juli 2003 dom med slik domsslutning i forhold til A:
 - ”a) A, født 00.00.1941, dømmes for en overtredelse av strl. § 166, 1. ledd, jf. 2. ledd, en overtredelse av forurensningsloven § 78, 2. ledd, 1. straffalternativ,

jf. 1. ledd bokstav a, jf. § 7, 1. ledd, en overtredelse av forurensningsloven § 78, 2. ledd, 1. straffalternativ, jf. 1. ledd bokstav a og e, jf. § 7, 1. og 2. ledd, jf. § 7, 3. ledd, jf. § 11, 1. ledd, 1. punktum, jf. § 16, 1. ledd 1. punktum, jf. tillatelse fra Statens Forurensningstilsyn av 9. mars 1989 til X –
 Utslippstillatelse pkt 4 – Avfall og en overtredelse av forurensningslovens § 78, 2. ledd, 1. straffalternativ, jf. 1. ledd bokstav b, jf. § 7, 2. ledd, jf. § 7, 3. ledd, alt sammenholdt med strl. § 62 1. ledd, til fengsel i 120 – etthundreogtjue – dager hvorav 90 – nitti – dager gjøres betinget med en prøvetid på 2 – to – år, jf. strl. §§ 52 ff.

- b) A frifinnes for postene I og III i tilleggstiltalebeslutningen av 28. mars 2003.
- c) A frifinnes for inndragningskravet.
- d) A dømmes til å erstatte det offentlige kr 25.000,- – kronertjuefemtusen – i saksomkostninger.”

(5) Domsslutningen i forhold til B hadde samme innhold.

(6) A og B anket tingrettens dom til Frostating lagmannsrett. Anken gjaldt prinsipalt bevisvurderingen og rettsanvendelsen under skyldspørsmålet på de poster hvor de tiltalte ble funnet skyldig, subsidiært straffutmålingen. Påtalemyndigheten anket over straffutmålingen og inndragningen for begge de tiltalte. Videre fremmet påtalemyndigheten motanke over bevisvurderingen og rettsanvendelsen under tilleggstiltalen post I, som de tiltalte var blitt frifunnet for. Frifinnelsen for tilleggstiltalen post III ble ikke påanket og er dermed rettskraftig.

(7) Frostating lagmannsrett ble satt med to fagkyndige meddommere og to meddommere fra det alminnelige utvalg. Den ene meddommeren fra det alminnelige utvalg ble imidlertid syk, og forhandlingene fortsatte uten henne, jf. domstoloven § 15. Lagmannsretten avsa 19. april 2004 dom med slik domsslutning i forhold til A:

- ”1. A, født 00.00.1941, dømmes for overtredelse av forurensningsloven § 78 annet ledd første straffalternativ, jf. første ledd bokstav a, jf. § 7 første ledd og overtredelse av forurensningsloven § 78 første ledd bokstav a og b, jf. § 7 første og annet ledd alt sammenholdt med straffeloven § 63 annet ledd til fengsel i 60 – seksti – dager som gjøres betinget med en prøvetid på 2 – to – år, jf. straffeloven §§ 52 følgende, samt en bot til statskassen stor 100.000 – etthundretusen – kroner, subsidiært 15 – femten – dagers fengsel.
- 2. A frifinnes for post I og III i tiltalebeslutning av 28. juni 2002.
- 3. A dømmes til å tåle inndragning til statskassen av 150.000 – etthundreogfemtusen – kroner.
- 4. A frifinnes for kravet om saksomkostninger.”

(8) Domsslutningen i forhold til B hadde samme innhold.

(9) ØKOKRIM statsadvokatembeter har anket lagmannsrettens dom til Høyesterett. Anken gjelder straffutmålingen for begge de tiltalte. ØKOKRIM har gjort gjeldende at straffen er satt for lavt, og at forurensningsloven § 78 andre ledd første straffalternativ skulle ha vært anvendt på forholdene i tilleggstiltalen post I og II. A og B har anført at både straffutmålingen i lagmannsrettens dom og subsumsjonen under § 78 første ledd er riktig.

- (10) Gjerningsbeskrivelsen i tiltalen overfor A for de tre postene han er funnet skyldig i, og som vår sak gjelder, lyder slik:

Hovedtiltalen post II: Forurensningsloven § 78 andre ledd første straffalternativ, jf. første ledd bokstav a, jf. § 7 første ledd

”I perioden fra 1997 til utgangen av desember 2000 i Y lot han i forbindelse med X sin prosessering av saltslagg betydelige mengder prosessvann med faststoff inneholdende oksid og/eller aluminiumshydroksid gå direkte ut i Z rett utenfor bedriftsområdet.

Det foreligger skjerpende omstendigheter fordi et ikke ubetydelig utslipp pågikk forsettlig over en lang periode.”

Tilleggstiltalen post I: § 78 andre ledd første straffalternativ, jf. første ledd bokstav a, jf. § 7 første ledd

”I perioden fra 1995 til 30. april 2002 i Y unnlot han i egenskap av styreformann og betydelig eier i X, i forbindelse med bedriftens lossing og transport av saltslagg, prosessering og mellomlagring av saltslagg, mellomlagring av møllestøv samt deponering av aluminiumsoksyd, å sørge for at diffuse utslipp til luft av bl.a. ammoniakk og støv ble samlet opp. Dette medførte betydelige mengder diffuse utslipp til luft.

Det foreligger fare for stor skade og/eller skjerpende omstendigheter fordi et betydelig utslipp pågikk over en lang periode samt at forurensningen representerte en betydelig miljørisiko og førte til faktiske miljøskader i form av utstrakte sviskader på vegetasjonen i et 100 meters belte bak bedriften.”

Tilleggstiltalen post II: § 78 andre ledd første straffalternativ, jf. første ledd bokstav b, jf. § 7 andre ledd

”Til tid og sted og i egenskap som nevnt under post I, unnlot han etter utslipp fra X av betydelige mengder diffuse utslipp til luft av bl.a. ammoniakk og støv, å sørge for å iverksette tilstrekkelige og langsiktige tiltak for å klarlegge og begrense skadevirkningene av utslippene. Dette til tross for at utslippene var synlige og konsekvensene av utslippene etter hvert ble synlige i form av utstrakte sviskader på vegetasjonen i et 100 meters belte bak bedriften.

Det foreligger fare for stor skade og/eller skjerpende omstendigheter fordi bedriften slapp ut betydelige mengder av diffuse utslipp som inneholdt bl.a. ammoniakk og støv, uten å iverksette nødvendige tiltak for å stanse utslippet eller begrense skadevirkningene.”

- (11) Gjerningsbeskrivelsen i tiltalen overfor B er likelydende, bortsett fra at det i post I i tilleggstiltalen er henvist til hans egenskap av administrerende direktør i X i perioden fra 1995 til 1. juli 2000 og som styremedlem og betydelig eier i denne perioden og frem til 30. april 2002.
- (12) Aktor har lagt ned påstand om at begge de tiltalte idømmes en straff av fengsel i fem måneder hvorav 60 dager gjøres betinget. Forsvarerne har lagt ned påstander om at anken forkastes.
- (13) *Jeg er kommet til at anken må tas til følge, slik at straffen skjerpes.*

(14) A og B stiftet i 1989 selskapet X og eide halvparten av aksjene hver. Selskapet drev gjenvinning og nyttiggjøring av avfall fra aluminiumsindustrien. A var styreformann i selskapet, mens B var administrerende direktør frem til 1. juli 2000 og styremedlem i hele den aktuelle perioden.

(15) Lagmannsretten beskriver driften i X slik:

”X etablerte et fabrikkannlegg der saltslaget ble knust, malt og løst opp med store mengder ferskvann. Av den totale massen ble knapt 10 % til aluminiumsgranulat, som ble skilt ut og var salgsproduktet fra X. Avløpsvannet inneholdt hovedsakelig fast aluminiummoksid og oppløst salt, dessuten mindre andeler av kobber og andre tungmetaller. Avløpsvannet ble ledet til den nedlagte graven, som var fylt med vann opp til havets overflate. Gruven skulle fungere som et renseanlegg, slik at aluminiummoksid og tungmetaller ble liggende tilbake. Høy pH og naturlig forekommende sulfid skulle bidra til å felle ut tungmetallene til faste forbindelser. Gjenværende saltoppløsning ble sluppet til Æ (også benevnt Z), via et neddykket rør.”

(16) Jeg tilføyer at avløpsvannet skulle bli værende i graven i over ett år før restvannet skulle slippes ut i fjorden. To hendelser i henholdsvis 1994 og 1997 er av betydning for vår sak. Lagmannsretten beskriver den første hendelsen slik:

”I 1994 skjedde en eksplosjon i graven der prosessvannet ble sluppet. ... For å redusere andelen faststoff i avløpsvannet ble installert en lamellfortykker. Underløpet fra lamellfortykkeren inneholdt de største partiklene som etter forskjellige prosesser ble deponert i den såkalte Z-strossa. Overløpsvannet fra lamellfortykkeren gikk til graven som tidligere.”

(17) Som tingretten, legger jeg til grunn at lamellfortykkeren ikke virket etter hensikten, men at den fjernet to tredeler av det faste stoffet i avløpsvannet.

(18) Den neste hendelsen beskriver lagmannsretten slik:

”(G)ruven ”gikk tett” i 1997. Overløpsvann fra lamellfortykkeren kunne dermed ikke lenger føres inn i graven for rensing ved den naturlige prosess som er nevnt foran. Det ble da lagt et nødrør fra overløp lamellfortykker, slik at dette avløpsvannet ble ført urensset direkte i fjorden. Dette er bakgrunnen for tiltalens post II.

...

Det er heller ikke tvil om at dette forhold var i strid med den utslippstillatelse som bedriften drev under, som var datert 13. mars 1989. Det er her forutsatt at prosessavløpsvannet ”dreneres via underjordsgraven” til fjorden.

Nødløsningen var i virksomhet i mer enn 3 år.”

(19) Det å sende prosessvannet ”direkte til fjorden uten den rensing som var forutsatt gjennom langvarig opphold i underjordsgraven” representerte etter lagmannsrettens syn en straffbar forurensning, jf. forurensningsloven § 78 første ledd bokstav a. Merforurensningen var av et slikt omfang at den ikke kunne skje uten tillatelse, jf. forurensningsloven § 8 tredje ledd, som regulerer forurensning ”som ikke medfører nevneverdige skader eller ulemper”.

(20) Om omfanget av forurensningen uttaler lagmannsretten at ”(u)ndersøkelser av sjøbunnen utenfor bedriften viser at utslippene har avleiret seg i sedimentene, som har klart forhøyet

metallinnhold, særlig kobber”. Lagmannsretten viste til en uttalelse i en rapport fra de rettsoppnevnte sakkyndige, John Arthur Berge og Eigil Rune Iversen, hvor det heter:

”Endringen i utslippsarrangementet høsten 1997 skulle ut fra det en vet ha ført til en økt partikkeltilførsel til fjorden. Hvor mye som totalt gikk ut er usikkert. Vi har beregnet at det i perioden 1997-1999 gikk ut ca 27000 tonn. Dersom det gikk like mye ut i 2000 som i 1999, blir totalutslippene i størrelsesorden 40000 tonn for perioden 1997-2000. Mest sannsynlig økte også tilførslene av tungmetaller i form av metaller bundet i partiklene. Sedimentundersøkelsene gjennomført i 2003 (Rygg et al. 2003) kan tyde på at tilførslene av aluminium, kobber, sink, krom og bly i vesentlig grad skyldes disse utslipp. Det er imidlertid mer usikkert i hvilken grad tilførslene av løste metaller økte og er i tilfelle relativt små i forhold til metallmengden i partikkelutslippet.”

(21) I fortsettelsen av uttalelsen fra de sakkyndige heter det:

”Mulige negative effekter i fjordmiljøet kan skyldes nedslamming med inerte materialer, dannelse av toksiske forbindelser ved oksydasjon av rester av reaktivt materiale eller effekter av toksiske komponenter i avløpet.”

(22) ”Inert” betyr at løseligheten er liten.

(23) Aktor har anført at anslaget over utslippet er basert på en beregningsfeil, og at utslippet av tungmetaller i fjorden trolig er langt større enn det lagmannsretten har lagt til grunn. Forsvarerne har på sin side pekt på at det i stor grad dreier seg om utslipp av kobber, som regnes som uløselig i vann og dermed forurenses lite.

(24) Om tilleggstitalen post I uttaler lagmannsretten blant annet:

”Med diffuse utslipp forstår lagmannsretten andre utslipp til luft enn de som går gjennom rør eller skorstein. For å redusere diffuse utslipp må disse i størst mulig grad samles i punktutslipp som gir mulighet for å benytte renseteknologi.

Det er på det rene at saltbadkakene, når de utsettes for fuktighet, både ved utendørs oppbevaring og under selve prosesseringen, utvikler en rekke gasser med større eller mindre giftighet. De gasser som opptrer i størst mengde er ammoniakk, hydrogensulfid og fosfin. Tiltalepunktet omfatter også diffuse utslipp fra deponeringen av møllestøv, som først kom i gang i 1997. Blant annet er påpekt fra påtalemyndighetens side at en del av de ”big-bags” som møllestøvet var pakket i ved ankomst og senere ble lagret i, var skadet, noe som åpnet for diffuse utslipp.

...

Det må legges til grunn at utslippstillatelsen gir anledning til å operere med både punktutslipp og diffuse utslipp. Tiltalen baserer seg således på en differansevurdering, der det straffbare er det som overstiger det utslippstillatelsen gir anledning til.

...

Det ble etter hvert klart at utslippene til luft førte til skogdød i området, både omkring selve bedriften og rundt deponiene i Bergmesteren og Z-strossa. ... Lagmannsretten legger til grunn ut fra den samlede bevisførsel at skogskadene var påviselige allerede sommeren 1998. ... Det er for øvrig helt på det rene at skogskaden var iøynefallende i år 2000. ”

(25) I oppdragsrapport 25/00 fra Norsk institutt for skogforskning, datert 19. desember 2000, ble det konkludert med ”ekstremt høye nitrogenverdier”, som etter alt å

dømme skrev seg fra ammoniakkutslipp fra X. I en rapport fra 2002 er konklusjonen slik:

”Undersøkelsen gir sterke indikasjoner på at utslipp av ammoniakk er hovedårsak til skogskadene, og at disse ikke har blitt mindre siden undersøkelsen i 2000. Fylling av tørr masse som startet i 2003 skaper noe usikkerhet med hensyn til framtidige skader.”

- (26) Lagmannsretten fant på denne bakgrunnen

”at de diffuse utslipp til luft oversteg et akseptabelt nivå i forhold til virksomhetens art og de tillatelser som var gitt. Overskridelsen gjelder i hovedsak utslipp av ammoniakk, da utslipp av støv neppe representerte et problem i forhold til omgivelsene. De ulovlige utslipp er i det vesentlige knyttet til lekkasjer fra bygningskonstruksjonene, som senere ble gjenstand for utbedringer. For utslipp knyttet til lossing, utvendig transport og lagring i Bergmesteren/Z-strossa er det for lagmannsretten ikke bevist at det foreligger straffbare forhold.”

- (27) Jeg legger til grunn at skader særlig oppsto i et omkring 100 meter bredt belte fra bedriften og opp til riksveien. Beltet var mindre enn 0,4 km². Denne delen av skogen ble påført betydelige skader. Noen trær døde.

- (28) Lagmannsretten mente også, i tråd med tilleggstittalen post II, at bedriften for sent iverksatte tiltak for å hindre at de diffuse utslippene

”påførte omgivelsene betydelige skogskader, som endog førte til skogdød i bedriftens umiddelbare nærhet.

De tiltak som ble iverksatt holdt ikke tritt med den betydelige økning i produksjonen som skjedde fra 2000 og utover. Skogskaden økte dermed også etter at disse tiltakene var iverksatt.”

- (29) Aktor har anført at overtredelsene i tilleggstittalen post I og II er begått under skjerpende omstendigheter, og at de dermed rammes av forurensningsloven § 78 andre ledd første straffalternativ. Dette subsumisjonsspørsmålet hører etter aktors mening, i tråd med den alminnelige lære, til straffespørsmålet. Høyesterett kan derfor ta stilling til subsumisjonen som ledd i straffutmålingen.
- (30) Forsvarerne har anført at man må se på § 78 andre ledd første straffalternativ som et selvstendig delikt og ikke som en skjerpet sideramme. Spørsmålet om dette straffalternativet kommer til anvendelse hører derfor til skyldspørsmålet.
- (31) Jeg finner ikke grunn til å gå nærmere inn på spørsmålet om hvorvidt anvendelsen av § 78 andre ledd første straffalternativ hører til skyldspørsmålet eller til straffespørsmålet. Høyesterett kan uansett prøve lovanvendelsen – basert på det faktum lagmannsretten har funnet bevist, jf. straffeprosessloven § 342 andre ledd nr. 1. Noen annen faktumvurdering finner jeg ikke grunnlag for.
- (32) Paragraf 78 andre ledd første straffalternativ hever strafferammen når det er ”voldt fare for stor skade eller ulempe, eller det forøvrig foreligger skjerpende omstendigheter”. Jeg forstår sammenhengen i bestemmelsen slik at det kreves skjerpende omstendigheter av en viss kvalifiserende grad, jf. også Ot.prp. nr. 11 (1979–1980) side 173.

- (33) På samme side i proposisjonen nevnes gjentatte forsettlig overtredder av pålegg fra forurensningsmyndighetene som eksempel på skjerpende omstendigheter. For øvrig gir loven og forarbeidene liten veiledning.
- (34) Aktor har særlig fremhevet at det gjaldt diffuse utslipp over en lang periode, at bedriften hadde god tid til å sette i verk tiltak, og at den valgte å øke produksjonen og dermed de skadelige virkningene til tross for at skogdød ga klare tegn på forurensning.
- (35) Etter mitt syn er disse omstendighetene ikke nok til å bringe forholdene i vår sak inn under andre ledd. Særlig legger jeg vekt på at en del av forurensningen skjedde lovlig, og at den straffbare overskridelsen er vanskelig å måle.
- (36) Jeg går nå over til å se nærmere på straffutmålingen. Jeg er enig med de tidligere instanser i at det er grunn til å utmåle den samme straff for A og B og viser til den begrunnelsen som lagmannsretten har gitt.
- (37) Høyesterett har behandlet spørsmålet om utmåling av straff overfor fysiske personer for brudd på forurensningsloven i Arisansaken i Rt. 1992 side 1578 og i den såkalte muggbrødddommen i Rt. 1992 side 450. Saksforholdet i disse sakene er imidlertid så ulikt vår sak at avgjørelsene gir liten veiledning.
- (38) I flere avgjørelser har Høyesterett understreket at lovgivning og rettsavgjørelser fra de senere år viser en skjerpet holdning til miljøkriminalitet, jf. blant annet Rt. 2003 side 634 avsnitt 21.
- (39) Avfallshåndtering er en økende virksomhet, til dels med mulighet for stor fortjeneste. Samtidig kan det være kostnadskrevende å håndtere avfallet på en forsvarlig måte. Et ønske om å tjene mest mulig og om å bevare arbeidsplasser kan friste mindre ansvarlige aktører til å nedprioritere miljøtiltak. Samtidig kan oppdagelsesrisikoen være liten. Allmennpreventive hensyn tilsier derfor etter mitt syn at det i vår sak idømmes en følbart reaksjon. Jeg nevner at ØKOKRIM 28. juni 2002 utferdiget forelegg mot X, men selskapet gikk senere konkurs.
- (40) Omfanget av utslippet i sjøen er usikkert, men det er ikke bestridt at det dreier seg om utslipp av en betydelig mengde kobber og andre metaller. Skadevirkningene på kort og lang sikt er imidlertid usikre.
- (41) Også omfanget av de ulovlige diffuse utslipp i luften er usikkert, men det synes klart at skadevirkningene her er begrensede. Av betydning er det at bedriften uansett lovlig kunne ha forurenset noe. Lagmannsretten har uttalt at overtreddene isolert sett ville ha medført bøtestraff, og det er jeg enig i. Jeg betrakter derfor de diffuse utslippene som skjerpende omstendigheter ved utmålingen av straffen for utslippet i sjøen, jf. straffeloven § 63 andre ledd.
- (42) Etter mitt syn veier det tyngst i skjerpende retning at det betydelige utslippet i sjøen skjedde forsettlig over tre år. Med åpne øyne handlet bedriftens ledelse over lang tid i strid med den tillatelse som Statens forurensningstilsyn hadde gitt – uten å varsle tilsynet om de problemer som oppsto da gruven gikk tett. Bedriften sparte betydelige beløp ved ikke å sette i verk tilstrekkelige tiltak for å begrense forurensningen.

- (43) B, som traff beslutningen om å etablere nødrøret, mente riktignok at merutslippet ikke ville ha særlig innvirkning på forholdene i fjorden utover det utslipp som bedriften hadde tillatelse til. Han regnet dessuten med at utslippet ville bli kortvarig. For at arbeidet med å begrense forurensning skal være effektivt, er det imidlertid av stor betydning at den enkelte bedrift respekterer de grenser myndighetene setter i generelle regler og i enkelttillatelser. Det er ikke opp til den enkelte å overprøve og fravike disse grensene basert på egne vurderinger av hvor skadelig et utslipp er.
- (44) Straffskjerpende er det også at bedriften aktivt gikk inn for å skjule utslipp i vann og i luft for forurensningsmyndighetene ved å sette i verk spesielle tiltak forut for myndighetenes inspeksjon. Blant annet ble det besluttet å sage av nødrøret under vann der røret stakk ut av det lovlige røret. Slik ville bedriften hindre at utslippet ble oppdaget ved en eventuell kontroll ved bruk av dykkere.
- (45) Videre legger jeg vekt på at bedriften i 2000 – uten å sette i verk tilstrekkelige miljøtiltak – gikk over til en femskiftsordning for å øke produksjonen. Produksjonsøkningen skjedde til tross for problemene som oppsto da gruen gikk tett og de synlige tegn på skogdød. Femskiftsordningen reduserte mulighetene til å vedlikeholde det til dels gamle produksjonsutstyret og må ha ført til økte ulovlige utslipp både i fjorden og i luften.
- (46) I formildende retning legger jeg en viss vekt på at det nesten har gått tre og et halvt år fra anmeldelsen. Men kartlegging av omfang og skadevirkninger av forurensningen måtte nødvendigvis ta tid. Tidsaspektet kan derfor bare tillegges begrenset betydning.
- (47) På denne bakgrunnen finner jeg at en straff av fengsel i 45 dager er en riktig reaksjon. Boten bør da falle bort.
- (48) Jeg stemmer for denne

D O M :

1. I lagmannsrettens dom, domsslutningen punkt 1 om A, gjøres den endring at straffen settes til fengsel i 45 – førtifem – dager. Boten faller bort.
2. I lagmannsrettens dom, domsslutningen punkt 1 om B, gjøres den endring at straffen settes til fengsel i 45 – førtifem – dager. Boten faller bort.

- (49) Dommer **Stabel:** Jeg er i det vesentlige og i resultatet enig med førstvoterende.
- (50) Dommer **Oftedal Broch:** Likeså.
- (51) Dommer **Flock:** Likeså.
- (52) Dommer **Gussgard:** Likeså.

(53) Etter stemmegivningen avsa Høyesterett denne

D O M :

1. I lagmannsrettens dom, domsslutningen punkt 1 om A, gjøres den endring at straffen settes til fengsel i 45 – førtifem – dager. Boten faller bort.
2. I lagmannsrettens dom, domsslutningen punkt 1 om B, gjøres den endring at straffen settes til fengsel i 45 – førtifem – dager. Boten faller bort.